

Mielenterveyttä tukeva työterveysyhteistyön toimintamalli

Anniina Kainalainen, Tarja Säily, Terhi Kalliokoski, Sanna Pesonen

Mielenterveysongelmat ovat nousseet työelämässä suurimmaksi syyksi sairauspoissaoloihin ja työkyvyttömyyteen. Kelan tilastojen mukaan vuonna 2023 mielenterveysongelmat veivät jo yli 100 000 suomalaista pitkälle sairauspoissaololle ja sairauspoissaolot mielenterveyssyistä maksavat menetettynä työpanoksena yli miljardi euroa vuodessa.

Mielenterveyttä tukeva työterveysyhteistyön toimintamallin tavoitteena on mielenterveyden vahvistaminen ja ongelmien ehkäisy työpaikoilla.

Mallissa huomio pyritään suuntaamaan työpaikkaan ja työyhteisöön, korjaavan yksilötyön sijasta. Mallin keskiössä ovat työpaikan yksilölliset tarpeet. Se sopii kaikenkokoisille työpaikoille työterveyshuoltosopimuksen laajuudesta riippumatta.

Konkreettisen työkalun mallista tekee mallista löytyvä PDF-työpohja. Lisäksi toimintamallista löytyy keinokortteja sekä tapausesimerkki, joka havainnollistaa mallin mukaista toimintaa.

Työterveyslaitos on luonut toimintamallin yhteistyössä Mieli ry:n ja Kelan kanssa. Toimintamalli kuuluu Mielenterveyden työkalupakkiin, joka on osa Työelämän mielenterveysohjelmaa. Hankkeen rahoitus tulee Suomen kestävän kasvun ohjelmasta EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (NextGeneration EU) sosiaali- ja terveysministeriön kautta.

Toimintamalli on herättänyt kiinnostusta sekä työpaikoilla että työterveyshuolloissa. Työpaikat ovat ottaneet toimintamallin itsenäisesti käyttöön ja palautetta on tullut muun muassa siitä, että mallin työpohja on selkeä ja konkreettinen työkalu yhteisen suunnittelun tueksi. Malli ohjaa suunnittelemaan työyhteisötasoisia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyslaitoksen asiantuntijat tarjoavat vuoden 2025 aikana maksutonta esittelyä mallin käyttöönottoon liittyen. Mielenterveyttä tukeva työterveysyhteistyön toimintamallin on kaikkien saatavilla maksutta Työterveyslaitoksen verkkosivuilla: [Toimintamalli mielenterveyttä tukevaan työterveysyhteistyöhön](#).

